

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola s mateřskou školou Kaliště

**Kaliště 43
588 51 Batelov**

Identifikátor školy: 600 117 031

Termín konání orientační inspekce: 26. listopad, 29. – 30. listopad 2001

Čj.	112 347/2001-11038
Signatura	ok2zv102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jako zálohovaná organizace. Vzdělání poskytuje na základě vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2. Materiálně technické vybavení školy odpovídá základním vzdělávacím potřebám žáků.

Výuka žáků probíhá ve dvou budovách. Mateřská škola má svoji samostatnou budovu. Ve škole je soustavně vytvářena příjemná atmosféra. Ve sledovaném období personál školy pozitivně ovlivňoval psychosociální podmínky výuky a respektoval osobnost žáků. Stanovené výukové cíle školy odpovídaly schválenému vzdělávacímu programu.

Pozitivně lze také hodnotit spolupráci vedení školy se zastupitelstvem obce a obecním úřadem. Jejím výsledkem je soustavné zlepšování prostorových podmínek školy.

Individuální schopnosti mohou žáci školy rozvíjet v zájmových kroužcích zaměřených na anglický jazyk, sportovní a pohybové aktivity, literárně dramatickou, hudební a výtvarnou výchovu, informatiku a ve zdravotnickém kroužku.

Základní škola je výrazným vzdělávacím a kulturním střediskem obce.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení průběhu vzdělávání na 1. stupni základní školy

Pro žáky 1. stupně je výuka organizačně zabezpečena v první třídě, kde je vyučován první a druhý ročník základní školy, ve druhé třídě je vyučován třetí a čtvrtý ročník základní školy. Pátý postupný ročník je vyučován samostatně.

Pro výchovně vzdělávací činnost jsou využívány učebny, které odpovídají psychohygienickým požadavkům a jsou vhodně a účelně vybaveny. Jejich prostředí je estetické, působivé a podnětné.

Základní škola je velmi dobře vybavena učebnicemi a pracovními sešity. Vybavení učebními pomůckami a didaktickou technikou má velmi dobrou úroveň. Většina pomůcek je umístěna ve třídách, což poskytuje vhodné podmínky pro jejich využití. Výuka v některých hodinách probíhala ve školní knihovně.

Organizace výuky stanovená vnitřním řádem a rozvrhem hodin je přizpůsobena dopravní obsluze a není z hlediska psychohygieny vhodná. V průběhu sledovaných hodin využívali učitelé relaxační prvky. Pitný režim je během celého dne zajištěn. Během výuky byly vytvořeny dobré světelné a tepelné podmínky, ve všech prostorách byl pořádek a čistota.

Výuka ve sledovaných vyučovacích hodinách byla zajišťována pedagogickými pracovníky s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Cíle sledovaných hodin byly vždy stanoveny podle platných učebních osnov deklarovaného vzdělávacího programu. Žákům byly srozumitelně sděleny a v průběhu výuky splněny. Vyučování bylo organizováno s ohledem na metody práce využívané na malotřídní škole převážně diferencovaně, a to nejen podle věku žáků, ale i na základě jejich individuálních schopností a možností. Učitelé velmi často zařazovali individuální nebo skupinovou práci se zřetelem na specifické potřeby žáků. Velmi dobře byla uplatněna v průběhu výuky zpětná vazba, často bylo prováděno slovní hodnocení. Žáci byli systematicky vedeni k vytváření dovedností potřebných pro sebekontrolu a sebehodnocení.

Žáci se aktivně účastnili procesu výuky, reagovali na pokyny vyučujících. Učení bylo zaměřeno i na rozvoj postojů a hodnot, byla rozvíjena schopnost tvořivé aplikace získaných vědomostí v praktických situacích. Ve všech fázích vyučovacího procesu byla žákům dána možnost rozvíjet komunikační dovednosti.

Významným faktorem pozitivně ovlivňujícím proces učení byla klidná atmosféra založená na vzájemné důvěře učitelů a žáků i na přirozené autoritě vyučujících. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní a spravedlivé. Při hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků, oceňována jejich snaha a pokrok.

Žáci byli vedeni ke vzájemné ohleduplnosti, k dodržování pravidel školního řádu a mezilidských vztahů.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky, plánování, organizace, formy a metody vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly na prvním stupni základní školy na velmi dobré úrovni.

Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni základní školy jako velmi dobré.

Hodnocení průběhu vzdělávání v oblasti jazykové, přírodovědní a společenskovední

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídala schválenému učebnímu plánu. Kontinuita výuky sledovaných předmětů mezi jednotlivými ročníky byla zajištěna, členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídalo učebním osnovám schváleného učebního programu. Stanovené výukové cíle jednotlivých vyučovacích hodin odpovídaly standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd. Byly v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí. Vyučující byli informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování. Jejich perspektivní a bezprostřední příprava na výuku byla vynikající.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících byla využívána. Bez pedagogické a odborné způsobilosti je vyučován německý jazyk ve všech třídách druhého stupně základní školy. Bez odborné způsobilosti je vyučováno v základní škole fyzice, v šestém až osmém postupném ročníku přírodopisu, chemii v osmém postupném ročníku, zeměpisu a občanské výchově v šestém postupném ročníku. Absence kvalifikace neměla na kvalitu výuky negativní vliv.

V základní škole je dostatek vhodných prostor pro výuku. Pro ni je také využíváno odborných pracoven vybavených pro výuku zeměpisu a přírodopisu, fyziky a chemie. Mimo tyto odborné pracovny je také využíváno pracovny informatiky a školní knihovny, která je budována jako multimediální centrum. Všechny prostory jsou vybaveny vhodně a účelně, jejich prostředí je podnětné a estetické. Limitujícím faktorem při jejich vybavování, stejně jako při pořizování nových pomůcek, didaktické a výpočetní techniky, je množství finančních prostředků. Při výuce byly využívány hlavně dvojrozměrné a trojrozměrné pomůcky, audiovizuální technika. Využíváno je také počítačové podpory výuky, i když vybavení počítači není co do množství optimální pro potřebu školy. Ve všech třídách jsou vytvářeny podmínky pro dodržování psychohygienických zásad.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků a stanoveným výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné, přiměřené věku a možnostem žáků. Při výuce byly převážně využívány frontální metody výuky, rozvíjeny byly techniky podporující zapamatování učiva. Ve vyučovacích hodinách českého jazyka a dějepisu byl systematicky, v ostatních předmětech sporadicky, kladen důraz na rozvíjení schopnosti analyticky uvažovat a utvářet si vlastní názor. Ve všech vyučovacích hodinách byli žáci vedeni k rozvíjení schopnosti nacházet podstatné prvky v probíraném učivu, nacházet v nich souvislosti a učit se ze zkušeností. Prostor pro samostatné a aktivní učení byl vytvářen na základě zadávaných

samostatných a problémových úkolů. Při jejich plnění pracovali žáci individuálním tempem a využívali další zdroje informací.

Při výuce bylo využíváno vstupních motivačních výzev, aktualizace učiva i mezipředmětových vztahů. Učitelé prověřovali výchozí znalosti a dovednosti, průběžně vyhodnocovali výsledky učení. Zkoušení mělo charakter vytváření zpětné vazby s ucelenou myšlenkovou strukturou, mělo návaznost na probírané učivo. V převážné většině bylo zaměřeno na pochopení vztahů a souvislostí. Vyučující upozorňovali na klíčová úskalí, při řešení úkolů poskytovali žákům pomoc. Jejich hodnocení bylo zaměřeno převážně pozitivně a obsahovalo analýzu chyb. Dostatečně nebyly rozvíjeny dovednosti potřebné pro sebekontrolu a sebehodnocení samotnými žáky.

Ve vyučovacích hodinách byla vždy respektována osobnost žáka a učitele. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře, byl vytvořen dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru a pro diskusi, ve které byla připouštěna rozdílnost názorů. Organizace výuky umožňovala všem žákům úspěšné uplatnění. Důsledně bylo dbáno na rozvíjení komunikativních schopností. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce.

Získané znalosti a zkušenosti žáci školy prezentují při vystupování divadelního kroužku, při zapojování do projektů a akcí ekologického hnutí TEREZA a při úspěšné reprezentaci školy v zeměpisné olympiádě.

Učivo bylo interpretováno věcně správně a v souladu se současným stavem teorie a praxe v dané oblasti.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako vynikající, materiální a personální podmínky jako průměrné. Psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Česká školní inspekce hodnotí průběh vzdělávání ve sledovaných oblastech jako velmi dobrý.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve sledovaných oblastech

Česká školní inspekce na základě sledovaných jevů hodnotí průběh vzdělávání jako velmi dobrý s výraznou převahou pozitiv.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází. Ve spolupráci s pedagogy jsou jasně stanoveny priority na školní rok. Protože je plánování pojato jako ucelený systém plánů v jednotlivých oblastech práce školy a při plánovacích procesech je využíváno podnětů a připomínek předmětových komisí, metodických sdružení, pracovníků i žáků školy, je splnění priorit školy reálné. Výuka probíhá podle schváleného učebního dokumentu, který je rozpracován tak, aby co nejvíce vyhovoval potřebám a zájmům žáků. Nabídka volitelných předmětů (biologické praktikum, technické kreslení, informatika) a nepovinných předmětů (anglický jazyk, pohybové a sportovní aktivity, literárně dramatická výchova), byla stanovena na základě materiálních a personálních podmínek školy. Žáci školy mají také možnost rozvíjet své individuální schopnosti v kurzech zaměřených na řemeslnou výrobu v rámci minimálního preventivního programu a při výchově ke zdravému životnímu stylu. Pro žáky se specifickými poruchami učení a chování jsou zpracovány

individuální učební plány.

V rámci demokratického stylu řízení školy byly dílčí kompetence předány vedením školy jak pracovníkům, tak v rámci žákovského parlamentu i žákům školy, kteří navrhnou řešení problémů organizování života školy ze svého pohledu. Ve spolupráci s poradními orgány umožňuje organizační struktura účinné řízení. Pracovníci a žáci školy mají přístup k potřebným informacím, které jsou předávány rychle a úplně. Potřebné informace jsou včas předávány zákonným zástupcům žáků. Spolupráce školy s rodiči není chaotická a pouze operativní, ale probíhá na základě stanovené vzájemné dohody o spolupráci. Škola se prezentuje na veřejnosti nejen prostřednictvím divadelního kroužku, školní hudební skupiny a pořádáním tradičních akcí v průběhu školního roku, ale také systematickým propojováním života obce a školy (kurzy výtvarné dílny, nabídka sportovních zařízení školy, informační centrum pro veřejnost) a spoluprací v oblasti veřejně prospěšné činnosti. Žáci školy v rámci svých možností a schopností pomáhají zabezpečovat péči o přestárlé občany.

Žáku školy byla v letošním školním roce udělena prestižní dětská republiková cena „Zlatý oříšek.“

Dokumentace školy upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti je vedena bez chyb a odpovídajícím způsobem na předepsaných tiskopisech. Rozhodnutí vydávaná ředitelem školy jsou jednoznačná, konkrétní, adresná a včasná. Předložená Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje dostatek informací a slouží škole jako zdroj sebehodnocení.

Operativní řízení školy, vycházející ze strategického plánování, navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Jako celek je funkční, pružné a účinné. V základní škole jsou vytvářeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Vedení školy umožňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti cizích jazyků, ve státní informační politice a v prohlubování odbornosti učitelů jak samostudiem, tak akcemi, které pořádají pedagogická a akreditovaná vzdělávací centra. Získané znalosti a zkušenosti jsou využívány pro pozitivní rozvoj školy. Pomoc začínajícím učitelům je zajištěna. Pravidelný systém morálního a hmotného stimuluje je vytvořen, jeho kritéria jsou známa a jsou v praxi uplatňována. Pravidelně je využíváno hodnocení jednotlivých oblastí koncepce a krátkodobých plánů školy.

Systém vnitřní kontroly je vytvořen jak v oblasti provozu školy a jejího hospodaření, tak v oblasti výchovně vzdělávacího procesu. Je prováděna analýza výsledků kontrol a jejich výsledky jsou projednávány s pracovníky a přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Je také vytvořen systém hospitační činnosti vedení školy a jeho kvalita vede k pozitivním změnám v oblastech metod a forem práce při vzdělávání žáků s ohledem na deklarované plánované cíle školy.

Základní škola v současné době nevyužívá evaluační nástroje pro sledování kvality práce pedagogů a v dostatečné míře nejsou evaluační nástroje využívány ani v oblasti hodnocení úrovně výsledků učení žáků.

Podmínky vzdělávání jsou rozvíjeny na základě jasně stanovených pravidel, která jsou akceptována pracovníky a žáky školy. Roční plán rozpracovává oblast strategických cílů v oblasti výchovně vzdělávací činnosti. Jako velmi dobré lze hodnotit participační prvky při uplatňování tvořivosti a rozvoje vlastní iniciativy pracovníků. Organizační uspořádání je stanoveno a umožňuje řízení školy. Vnitřní i vnější informační systém, stejně jako spolupráce s rodiči a zřizovatelem, je funkční.

Česká školní inspekce hodnotí rozsah a účelnost plánování, stejně jako kvalitu kontrolního systému, vedení a motivování pracovníků jako velmi dobré, organizování jako vynikající.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Česká školní inspekce na základě sledovaných jevů a analýzy základních ukazatelů hodnotí podmínky vzdělávání jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

• **Mateřská škola**

Mateřská škola je umístěna v samostatné budově poblíž budov základní školy. Předškolnímu zařízení slouží tři místnosti pro denní pobyt dětí, přípravná kuchyňka, kancelář, sociální zařízení a prostorná šatna dětí. Menší herny dětí jsou nápaditě vybaveny tak, aby byl dětem vytvořen prostor pro pohybové aktivity a zároveň dostatek soukromí pro hru. Mateřská škola je velmi dobře vybavena didaktickými pomůckami, hračkami, dětskou i odbornou literaturou, metodickým a pracovním materiálem. Výborná je vybavenost učebními pomůckami pro rozvoj jazykových dovedností, jemné manipulace a grafomotoriky, kterou zajistily pedagogické pracovnice vlastní prací. Vynikající je estetická úroveň prostředí mateřské školy, a to nejen tříd, ale i chodeb a šatny.

V režimu dne jsou organizační jednotky výchovné práce stanoveny tak, aby byly v potřebné míře zařazovány činnosti spontánní i řízené a pobyt venku. Doba stravování a odpočinku dětí je pevně stanovena, pitný režim je zajištěn. V době inspekce byly dodržovány zásady psychohygieny, pro děti byla vytvořena klidná a radostná atmosféra. Bezpečnost dětí byla zajištěna.

V mateřské škole pracuje na plný úvazek jedna učitelka, která splňuje požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost, druhá učitelka se zkráceným pracovním úvazkem nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Výchovně vzdělávací činnost je v jednotřídní mateřské škole realizována podle vlastních plánů výchovné práce, které jsou členěny čtvrtletně a stanovují základní témata týdenních plánů. Způsob plánování výchovně vzdělávací činnosti odpovídá nejnovějším trendům v předškolním vzdělávání.

V průběhu inspekce byla přiměřeným způsobem rozvíjena osobnost dítěte, učitelky pracovaly v duchu úcty ke každému dítěti. Všechny činnosti byly vhodně motivované a respektovaly věkové zvláštnosti dětí. Formy, metody i prostředky výchovně vzdělávací práce odpovídaly požadavkům na předškolní výchovu. Během sledovaných činností děti průběžně získávaly potřebné vědomosti, dovednosti i návyky, které byly vytvářeny a prohlubovány metodou názorného příkladu. Hodnocení mělo převážně individuální charakter. Vzájemná interakce a komunikace byla v mateřské škole na velmi dobré úrovni.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly v mateřské škole na velmi dobré úrovni. Plánování mělo vynikající úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole jsou hodnoceny Českou školní inspekcí jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Povinná dokumentace předškolního zařízení ve smyslu § 45b odst. 1 zákona ČNR č 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů,
- podkladová inspekční dokumentace základní školy,
- dotazník pro ředitele školy před inspekcí,
- Program školy na školní rok 2001/2002,
- Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- Plán kontrolní a řídicí činnosti,
- Plán hospitační činnosti na školní rok 2001/2002,
- Plány metodických složek,
- hospitační záznamy vedení školy,
- časové plány jednotlivých předmětů učebního plánu,
- přehled zájmových útvarů v základní škole,
- Koncepce mateřské školy,
- Plány výchovné práce mateřské školy,
- Vnitřní řád mateřské školy,
- Vnější řád mateřské školy,
- Provozní řád mateřské školy,
- Organizace dne v mateřské škole,
- inspekční hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Základní škola s mateřskou školou plní schválený výchovně vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2.

Výuka je vedena v převážně transmisivním stylu s výraznou rolí učitele. Na základě koncepce školy je při výchovně vzdělávacím procesu stále více kladen důraz na analytičnost a systémovost myšlení žáků. Česká školní inspekce na základě sledovaných jevů hodnotí průběh vzdělávání jako velmi dobrý.

Důsledkem řídicích procesů je reprodukční strategie školy, při které je důraz kladen na soustavnou spolupráci se všemi objekty podílejícími se na výchově dětského jedince. Česká školní inspekce na základě sledovaných jevů a analýzy základních ukazatelů hodnotí podmínky vzdělávání jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eduard Mašek	Eduard Mašek v. r.
Členka týmu	Mgr. Marie Nováková	Marie Nováková v. r.

V Jihlavě dne 7. prosince 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. 12. 2001

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Josef Pulkrab, ředitel školy

Josef Pulkrab v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2. 1. 2002	112 01/2002-11038
Zřizovatel	2. 1. 2002	112 02/2002-11038

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.